

જ્યુઝ આર્ફ ગાંધીનગર

NEWS OF GANDHINAGAR (Daily) દૈનિક

"ગુજરાત રાજ્ય માહિતી ખાતાની પેનલ ઉપર નું અગ્રીમ દૈનિક અખબાર"

www.janfariyadnews.com

*Editor : Pradip A. Raval (Mo) 98246 53073 * Block No.677/2, Gh Type, Sector - 8, Gandhinagar (Gujarat)

* Volume : 12 * Issue No. 146 * Date: 20.3.2026, Friday * Page :04 * Rs. 1.00/- * Annual Rs. 351/-

કચ્છમાં વંટોળ-અમદાવાદમાં આંધી, રાજકોટમાં ૧ ઈંચ વરસાદ

ગુજરાતના વાતાવરણમાં આવેલા અચાનક પલટાએ ખેડૂતો અને સામાન્ય જનજીવનને

મુશ્કેલીમાં મૂકી દીધું છે. હવામાન વિભાગની આગાહી વચ્ચે રાજ્યના કચ્છ, અમદાવાદ,

મોરબી, રાજકોટ સહિત અનેક જિલ્લાઓમાં સાંજે ૪ વાગ્યા બાદ કમોસમી વરસાદ (માવહું) અને

ભારે પવન ફૂંકતા ખેતીના પાકને વ્યાપક નુકસાન થયું છે. કચ્છના વાગડ અને પશ્ચિમ કચ્છમાં

કુદરતનો ભેવડો માર જોવા મળ્યો છે. રાત્રે ફૂંકાયેલા મિની વાવાઝોડા બાદ આજે સાંજે પણ મિનિ

વાવાઝોડા જેવી સ્થિતિ સર્જાઈ છે, અનેક વિસ્તારોમાં કરા સાથે વરસાદ ખાબક્યો છે. પવનના

જોરને કારણે કંડલામાં મોબાઈલ ટાવર ધરાશાયી થયો છે, તેમજ કંડલા પોર્ટ પર લાકડાનો જથ્થોને કન્ટેનરને પવનના સુસવાટાના કારણે ભારે નુકસાન થયું છે. નખત્રાણા, લખપત અને અબડાસામાં વરસાદને કારણે ઘરિયાળી, ઈસબગુલ, એરંડા અને ઘઉંના પાકને ભારે નુકસાન થતા ખેડૂતો ચિંતાતુર બન્યા છે. રાજ્યનું આર્થિક પાટનગર ગણાતા અમદાવાદમાં વરસાદ કરતા પવનનું જોર વધુ જોવા મળ્યું. અમદાવાદ શહેર અને જિલ્લાના અનેક વિસ્તારોમાં વાતાવરણમાં પલટો જોવા મળ્યો છે. સમી સાંજે આંધી આવતા શહેર પર ધૂળની ડમરીઓનું રાજ જોવા મળ્યું, સિંધુભવન રોડ સહિત અનેક વિસ્તારોમાં તોર્તાંગ વૃક્ષો ધરાશાયી થયા હતા. ગત મોડી

રાત્રે પવન એટલો તેજ હતો કે અનેક જગ્યાએ સાઈનબોર્ડ અને હોર્ડિંગ્સ નીચે પડ્યા હતા. છઠ્ઠાની ટીમ હાલ રસ્તાઓ સાફ કરવાની કામગીરી કરી રહી છે. ગોંડલ, જેતપુર, ધોરાજી અને ઉપલેટા પંથકમાં પણ ભારે પવન સાથે માવહું થયું છે. પવનની ગતિ વધુ હોવાથી અનેક સ્થળોએ વૃક્ષો પડવાના બનાવો નોંધાયા છે. રાજકોટમાં ૧ ઈંચ જેટલો વરસાદ થયો હોવાનું અનુમાન છે. જાનગરમાં ચૈત્ર માસમાં અષાઢ જેવો માહોલ સર્જાયો હતો. લાલપુરમાં ૧૬મીમી અને અન્ય ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં અડધા કલાકમાં ૧ ઈંચ જેટલો વરસાદ ખાબક્યો હતો. જીરું, લસણ, મેથી અને ચણા જેવા તૈયાર પાકો ખેતરમાં જ પલળી જતા મોંમાં આવેલો કોળિયો છીનવાઈ ગયો હોય તેવી સ્થિતિ સર્જાઈ છે.

ટ્રમ્પના ટેરિફથી અમેરિકામાં ઉત્પાદન ક્ષેત્રે ૧ લાખ લોકો બેરોજગાર બન્યાં, ફાયદાની જગ્યાએ નુકસાન

અમેરિકન પ્રમુખ ટ્રમ્પે આખા વિશ્વના દેશો પર તેમ કહીને ટેરિફ નાખ્યો હતો કે તેનાથી અમેરિકાને ફાયદો થશે, અમેરિકન ઉત્પાદકોને ફાયદો થશે, પણ વાસ્તવમાં તેનો ટેરિફનો દાવ અવળો પડ્યો છે. તેની ટેરિફ પોલિસીના લીધે અમેરિકન ઉત્પાદકો જ મુશ્કેલીમાં મૂકાયા છે. ટ્રમ્પના શાસનના વર્ષના સમયગાળામાં મેન્યુફેક્ચરિંગ સેક્ટરમાં લગભગ એક લાખ નોકરીઓ ખતમ થઈ ગઈ છે. ટ્રમ્પને સમર્થન આપનારા કેટલાય નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગપતિઓએ આજે રાતા પાણીએ રોવાનો વખત આવ્યો છે. ઉદાહરણ તરીકે જોઈએ તો ટ્રમ્પને સમર્થન આપનાર અક સ્થાનિક ઉદ્યોગપતિ એલન એન્જિનિયરિંગ કોર્પ કંપની ચલાવે છે. ટ્રમ્પની ટેરિફની નીતિઓના લીધે તેના એન્જિન, સ્ટીલ અને ગીયરબોક્સના તથા ક્લચના ભાવ વધી ગયા છે. આના કારણે તે ઉદ્યોગપતિએ ગ્રાહક છૂટી જવાના ડર વચ્ચે પણ ઉત્પાદનના ભાવમાં વધારો કરવાની ફરજ પડી છે. તેણે ખર્ચ ઘટાડવા માટે ફેક્ટરીમાં કર્મચારીઓની સંખ્યા ૨૦૫થી ઘટાડી ૧૪૦ કરી દીધી છે. તેણે જણાવ્યું હતું કે જો ટ્રમ્પની નીતિઓ ચાલુ રહી તો તેણે ક્યાંક ફેક્ટરી બંધ કરવાનો સમય ન આવે. આમ ટ્રમ્પ એકબાજુએ દાવો કરે છે કે તેની નીતિઓના

કારણે અમેરિકન મેન્યુફેક્ચરિંગ જોબ્સમાં વધારો થશે, પરંતુ વાસ્તવમાં ટ્રમ્પના શાસનના પહેલા વર્ષમાં લગભગ ૯૮ હજારથી વધુ એટલે કે લગભગ એક લાખ મેન્યુફેક્ચરિંગ જોબ્સનો હોસ થયો છે. હાલમાં પણ જે કારોબાર ચાલી રહ્યા છે તે પણ બાઈડેનની પોલિસીઓના કારણે ચાલી રહ્યા છે. બાકી ટ્રમ્પ તો અમેરિકન અર્થતંત્રનું નિકંદન કાઢવા બેઠો હોવાની સ્થાનિક લોકોની માન્યતા વધુને વધુ પ્રબળ બની રહી છે.

અમેરિકાના ૯૮ ટકા ઉત્પાદન એકમો ૨૦૦થી પણ ઓછા કામદારો ધરાવતા હોવાનું સેન્સસ બ્યૂરો ઓફ ડેટા જણાવે છે. તેઓ પાસે એપ્રિલ જેવી મહાકાય કંપનીઓની જેમ લોબીઈંગ માટે નથી પૂરતું ભંડોળ કે નથી કોઈ મોટી બ્રાન્ડનેમ જેનાથી તેમને આ સ્થિતિનો સામનો કરવામાં મદદ મળે. ટ્રમ્પ દાવો કરે છે કે કેન્સ્ટ્રક્શન સેક્ટરમાં તેના કારણે તેજ જોવા મળી રહી છે, પરંતુ નિષ્ણાતો તેના માટે જુદું જ કારણ આપે છે. તેઓનું કહેવું છે કે બાઈડેન ૨૦૨૨માં ચિપ્સ એન્ડ સાયન્સ એક્ટ લાવ્યા, જેમા કમ્પ્યુટર ચિપ પ્લાન્ટ્સને મોટાપાયા પર સબસિડી આપવામાં આવી હતી. તેના કારણે કેન્સ્ટ્રક્શન સેક્ટરમાં તેજ જોવા મળી છે. આમ અહીં પણ ટ્રમ્પની કોઈ ભૂમિકા નથી. વાસ્તવમાં તો ટ્રમ્પના કાર્યકાળમાં ફેક્ટરીઓ બંધવાની અને બાંધકામ ક્ષેત્રની ગતિ ઘટી છે.

યુદ્ધમાં અમેરિકા બરાબરનું ફસાયું, પેન્ટાગોનને દરરોજ ૨ અબજ ડોલરનો ખર્ચો, અર્થતંત્ર ઘુમરાવે ચટ્યું

ખાડી દેશોમાં જ્યાં પણ અમેરિકી સૈન્યના ટેકાણા આવેલા છે તે તમામ દેશોમાં ઈરાને હુમલા કર્યા છે અને તેના મહત્વના સ્થાનોને ધ્વસ્ત કરીને તે દેશને ગોટાળે ચડાવ્યા છે. જાણકારોના મતે ઈરાનના આ વળતા પ્રહારથી અમેરિકાના ઘણા સૈન્ય ટેકાણા નષ્ટ થઈ ગયા છે અને વ્યાપક નુકસાન થયું છે. યુદ્ધને પગલે અમેરિકાની તિજોરી ઉપર પણ રોજિંદુ ભારણ અધધ રીતે વધી રહ્યું છે : બીજી તરફ અમેરિકાના બજેટ ઉપર તેની અસર જોવા મળી રહી છે. આ સિવાય અત્યંત મોંઘા સૈન્ય ઉપકરણો પણ નષ્ટ થઈ રહ્યા છે અથવા તો તેને નુકસાન થઈ રહ્યું છે. રિપર ડ્રોન તુટી જવાના કારણે અમેરિકાને સીધો જ ૩૩૦ મિલિયન ડોલર એટલે કે અંદાજે ૩૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનો ફટકો પડ્યો છે. આ સિવાય અમેરિકી યુદ્ધ જહાજો,

વિમાનો અને અન્ય સંસાધનોને નુકસાન થવાના કારણે તેનું નુકસાન અબજો ડોલર સુધી પહોંચી ગયું છે : હાલમાં અમેરિકાનું નેશનલ ડેટ ૩૯ ટ્રિલિયન ડોલરને પાર કરી ગયું છે. અમેરિકી ટ્રેઝરીને આશા છે કે, આ વર્ષે અંદાજે ૧૦ ટ્રિલિયન ડોલરના બોન્ડ ફરી રોકાણ માટે આવશે. આ રીતે અમેરિકાએ મુદત પૂરી થનારા જૂના બોન્ડની જગ્યાએ નવા બોન્ડ ઈશ્યુ કરવા પડે. જો દેવામાં વધારો થાય તો આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે તેની ફજેતી થાય તેમ છે. અમેરિકા-ઈઝરાયેલ દ્વારા ઈરાન સામે શરૂ કરાયેલા યુદ્ધનો અંત ક્યારે આવશે અને કેવો આવશે તેના વિશે તો હાલ વિચારી શકાય એમ જ નથી. આ યુદ્ધના કારણે દુનિયા બેહાલ થઈ ગઈ છે તે જોઈ શકાય છે. એક તરફ હોર્નુ ઓફ આફ્રિકાની દુનિયાભરના દેશોમાં કૂડ, ગેસ

અને અન્ય વસ્તુઓની અછત સર્જાઈ છે. દુનિયાભરના બજારો તણાવમાં આવી ગયા છે, શેરબજારોમાં ઉથલપાથલ થઈ ગઈ છે અને અર્થવ્યવસ્થા ડામાડોળ થવા લાગી છે.

અમેરિકાએ જે ઉત્સાહ સાથે ઈરાનને પતાવી દેવાની જે તૈયારી બતાવી હતી તે હવે અટવાઈ ગઈ હોય તેમ લાગી રહ્યું છે. પેન્ટાગોન દ્વારા ઈરાન સામે યુદ્ધની જે ગણતરીઓ માંડવામાં આવી હતી તે ધીમે ધીમે ખોટી સાબિત થઈ રહી હોવાનું સામે આવી રહ્યું છે. ખાસ કરીને અમેરિકી પ્રમુખ આ યુદ્ધને ઈરાન સામેનું આક્રમક પગલું કહેતા હતા પણ તેમના આ પગલાંએ સમગ્ર વિશ્વમાં કેર વર્તાવ્યો છે. તેમાંય પશ્ચિમ એશિયા અને યુરોપના કેટલાક દેશોના અર્થતંત્ર ઉપર તેની ગંભીર અસર પડી છે. આગામી સમયમાં યુદ્ધ નહીં અટકે તો તેની વધારે ઘાતક અસર જોવા મળશે. આ યુદ્ધના કારણે અનેક દેશોના એનર્જી સેક્ટરમાં ભડકો થયેલો છે. બીજી તરફ પ્રવાસ અને પર્યટનને મોટી ખોટી પડી રહી છે. જીવન જરૂરિયાતની વસ્તુઓનો અભાવ આવી રહ્યો છે, વેપાર માર્ગો અને રણનીતિઓ તથા પારસ્પરિક સંબંધો પણ બદલાઈ રહ્યા છે. આશ્ચર્યની વાત એ છે કે, અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ સુધી રીતે ઈરાન સામે યુદ્ધમાં જોડાયેલા છે પણ ઈરાનની રણનીતિએ

સમગ્ર મિડલ ઈસ્ટને ચક્રોળે ચડાવ્યું છે. ખાડી દેશોમાં જ્યાં પણ અમેરિકી સૈન્યના ટેકાણા આવેલા છે તે તમામ દેશોમાં ઈરાને હુમલા કર્યા છે અને તેના મહત્વના સ્થાનોને ધ્વસ્ત કરીને તે દેશને ગોટાળે ચડાવ્યા છે. જાણકારોના મતે ઈરાનના આ વળતા પ્રહારથી અમેરિકાના ઘણા સૈન્ય ટેકાણા નષ્ટ થઈ ગયા છે અને વ્યાપક નુકસાન થયું છે. યુદ્ધને પગલે અમેરિકાની તિજોરી ઉપર પણ રોજિંદુ ભારણ અધધ રીતે વધી રહ્યું છે જાણકારો માને છે કે, ઈરાનને દબાવવા અને હંફાવવાની પેન્ટાગોનની ગણતરીઓ ખોટી પડી છે. ઈરાનના વળતા હુમલાના કારણે અને અમેરિકાના યુદ્ધમાં જોર અજમાવવાના પ્રયાસને કારણે અમેરિકી અર્થતંત્ર ઉપર ભારણ વધી રહ્યું છે. હાલમાં પેન્ટાગોનનો યુદ્ધ માટેનો રોજિંદો ખર્ચો ૨ અબજ ડોલર સુધી પહોંચી ગયો છે. આમ તો સૈન્ય અભિયાનો પાછળ અબજો ડોલર ખર્ચવા માટે પેન્ટાગોન સક્ષમ છે પણ આ યુદ્ધ તેની તમામ ગણતરીઓ ખોટી પાડી છે. પેન્ટાગોન માટે ચિંતાજનક બાબત એ થઈ રહી છે.

જેનો ડર હતો એ જ થયું, ભારત જ્યાંથી ગેસ ખરીદતું હતું ત્યાં જ ઈરાને ક્યો મિસાઈલ હુમલો

પશ્ચિમ એશિયામાં ચાલી રહેલું ઈરાન અને ઈઝરાયેલ-અમેરિકા વચ્ચેનું યુદ્ધ હવે એક અત્યંત ખતરનાક વળાંક પર પહોંચી ગયું છે. અત્યાર સુધી માત્ર સૈન્ય ટેકાણાઓ પર થતા હુમલા હવે ઊર્જા ક્ષેત્રના ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર (ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર) પર થવા લાગ્યા છે. ઈરાને પોતાના સાઉથ પાર્સ ગેસ ફિલ્ડ પર થયેલા ઈઝરાયેલી હુમલાનો બદલો લેવા માટે કતારના અત્યંત મહત્વના 'રાસ લફાન ઈન્ડસ્ટ્રીયલ સિટી' પર હુમલો કર્યો છે. આ હુમલાને કારણે કતારના લિક્વિફાઈડ નેચરલ ગેસ (ન્દ્ર) પ્લાન્ટમાં

ભીષણ આગ લાગી છે અને કતાર એનર્જીએ તેનું ઉત્પાદન હાલ પૂરતું રોકી દેવાની ફરજ પડી છે. ઈરાને માત્ર કતાર જ નહીં, પરંતુ સાઉદી એરેબિયા અને યુએઈને પણ ચેતવણી આપી છે કે જો તેઓ અમેરિકા-ઈઝરાયેલને સાથ

આપશે તો તેમના તેલ અને ગેસના ભંડારો પર પણ આવા જ હુમલા કરવામાં આવશે. આ યુદ્ધ ભલે ભારતથી હજારો કિલોમીટર દૂર હોય, પરંતુ તેની સીધી અસર ભારતીય રસોડા અને અર્થતંત્ર પર પડવાની પૂરેપૂરી શક્યતા છે.

ભારત પોતાની જરૂરિયાતનો લગભગ ૪૦% જેટલો ગેસ એકલા કતાર પાસેથી આયાત કરે છે. આંકડાકીય રીતે જોઈએ તો ભારત દર વર્ષે અંદાજે ૨૭ મિલિયન ટન ન્દ્ર આયાત કરે છે, જેમાંથી ૧૨થી ૧૩ મિલિયન ટન માત્ર કતારથી આવે છે. કતારના ગેસ હબ પર થયેલા આ હુમલાને કારણે વૈશ્વિક બજારમાં ગેસની કિંમતોમાં મોટો ઉછાળો આવી શકે છે. જો કતારથી આવતો ગેસ મોંઘો થશે અથવા તેનો સપ્લાય ખોરવાશે, તો ભારતમાં ગ્રેમેસ્ટિક એલપીજી સિલિન્ડરના ભાવમાં પણ મોટો વધારો આવી શકે છે. ભારત માટે બીજી મોટી

મુશ્કેલી 'હોમુઝ સ્ટ્રેટ'માં વધતો તણાવ છે. આ દરિયાઈ માર્ગ બંધ થવાને કારણે ભારતના અનેક ગેસ ટેન્કરો અત્યારે સમુદ્રમાં ફસાયેલા છે. ભારત સરકાર સતત ઈરાન સાથે વાતચીત કરીને પોતાના જહાજો સુરક્ષિત રીતે પાછા લાવવા પ્રયાસ કરી રહી છે. હાલમાં દેશમાં ગેસની કોઈ અછત નથી તેવી ખાતરી સરકાર આપી રહી છે, પરંતુ જો ઈરાન અને ઈઝરાયેલ વચ્ચેનો આ સંઘર્ષ લાંબો ચાલ્યો અને કતાર જેવી એનર્જી ફેસિલિટીઝ લાંબો સમય ઠપ રહી, તો ભારતને અન્ય દેશો પાસેથી મોંઘા ભાવે ગેસ ખરીદવાની નોખત આવશે.

તંત્રી લેખ....

ભારતમાં 'ત્રાસનું વાસ્તવિક જોખમ'

ભાગેડુ હીરા વેપારી નીરવ મોદીએ યુકે હાઈકોર્ટમાં લાંબા સમયથી ચાલી રહેલા પ્રત્યાર્પણ કેસને ફરીથી ખોલવાની પરવાનગી માંગી છે, અને દાવો કર્યો છે કે જો તેને ભારત પરત મોકલવામાં આવે તો તેને xયાતનાનો વાસ્તવિક જોખમxનો સામનો કરવો પડશે. લંડનની હાઈકોર્ટમાં સુનાવણી પૂર્ણ થઈ, જેમાં બેન્ચે બંને પક્ષોની વિગતવાર દલીલો પછી પોતાનો ચુકાદો અનામત રાખ્યો. રોયલ કોર્ટ્સ ઓફ જસ્ટિસમાં લોર્ડ જેરેમી સ્ટુઅર્ટ-સ્મિથ અને જસ્ટિસ રોબર્ટ જે દ્વારા આ કેસની સુનાવણી કરવામાં આવી. કાર્યવાહીના અંતે, સ્ટુઅર્ટ-સ્મિથે કહ્યું, xઆ કેસ શ્રી મોદી અને ભારતથી મુસાફરી કરનારા ભારતીય અધિકારીઓ માટે અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે. અમે શક્ય તેટલી વહેલી તકે ચુકાદો આપીશું. x ૫૪ વર્ષથી મોદી ઉત્તર લંડનની પેન્ટનવિલે જેલમાંથી વિડીયોલિક દ્વારા હાજર થયા, જ્યાં તેમને પ્રત્યાર્પણની કાર્યવાહી દરમિયાન રાખવામાં આવ્યા છે.

મોદીની કાનૂની ટીમે દલીલ કરી હતી કે પ્રત્યાર્પણ ભારતીય એજન્સીઓ દ્વારા પૂછપરછ દરમિયાન તેમને અમાનવીય અથવા અપમાનજનક વર્તનનો સામનો કરવો પડશે. તેમના વકીલ, એડવર્ડ ફિટ્ઝગેરલ્ડે કહ્યું, દાવો કર્યો હતો કે ત્રાસનો ખરો ભય હતો અને ભારત સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલા આશ્વાસનો પર પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો હતો, તેમને xપર્યાપ્ત કે વિશ્વસનીય નથીx ગણાવ્યા હતા.

ઘરાનના વળતા પ્રહારથી ટ્રમ્પ ગભરાયા? કહ્યું - હવે સાઉથ પાર્સ ગેસ ફિલ્ડ પર હુમલો નહીં કરીએ

મિડલ ઈસ્ટમાં ૨૮ ફેબ્રુઆરીથી શરૂ થયેલું જંગ હવે રોડ સ્વરૂપ ધારણ કરી રહ્યું છે. અમેરિકા અને ઈઝરાયલ સતત ઈરાનના તેલ અને ગેસના ઢેકાણાઓને નિશાન બનાવી રહ્યા છે. જોકે, હવે આ વિવાદમાં અમેરિકી રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે સીધી અને કડક ચેતવણી આપીને દુનિયાને ચોકાવી દીધી છે. ટ્રમ્પે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે, જો ઈરાને કતાર પર હુમલો કરવાની ભૂલ કરી, તો

પરિણામ ભયંકર આવશે. બુધવારે દુનિયાના સૌથી મોટા નેચરલ ગેસ ફિલ્ડ 'સાઉથ પાર્સ' પર ઈઝરાયલ દ્વારા મોટો હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. આ હુમલા બાદ ઈરાન ઉચ્કેરાયું છે અને તેણે જવાબી કાર્યવાહી કરવાની ધમકી આપી છે. ટ્રમ્પે પોતાના સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ 'ટ્રથ સોશિયલ' પર આ અંગે વિગતો આપતા જણાવ્યું કે, આ હુમલો માત્ર ઈઝરાયલનું ઓપરેશન હતું અને તેમાં અમેરિકા કે કતારની કોઈ ભૂમિકા નહોતી. ઈરાની અધિકારીઓએ ધમકી આપી હતી કે, તેઓ આગામી કલાકોમાં સાઉદી અરેબિયા, ઇઈ અને કતારની પાંચ ઉર્જા સુવિધાઓને નિશાન બનાવશે. આ ધમકી પર ટ્રમ્પે વળતો પ્રહાર કરતા લખ્યું કે, xઈરાન અત્યારે મૂંઝવણમાં છે. તેણે મોટી રીતે કતારની ન્હર સુવિધા પર હુમલો કર્યો છે. ઈરાન સમજી લે કે જ્યાં સુધી તે નિર્દોષ કતાર પર હુમલો નહીં કરે, ત્યાં સુધી ઈઝરાયલ સાઉથ પાર્સ પર બીજો કોઈ હુમલો નહીં કરે.

કેન્દ્ર સરકારે તમામ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને વાણિજ્યિક LPG માટે વધારાની ૧૦% ફાળવણી ઓફર કરી નવી દિલ્હી, અમેરિકા, ઈઝરાયલ અને ઈરાન વચ્ચેના યુદ્ધને કારણે દેશમાં લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ (LPG) ની ચાલી રહેલી અછત વચ્ચે, સરકારે બુધવારે જણાવ્યું હતું કે તેણે તમામ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને વાણિજ્યિક ન્હાના વધારાના ૧૦ ટકા ફાળવણીની ઓફર કરી છે, જે તેઓ ન્હાના નેચરલ ગેસ) માં લાંબા ગાળાના સંક્રમણમાં મદદ કરી શકે.

વિગતો શેર કરતા, પેટ્રોલિયમ અને કુદરતી ગેસ મંત્રાલયના સંયુક્ત સચિવ સુજાતા શર્માએ જણાવ્યું હતું કે અશ્ક અરજીઓની મંજૂરી અને ફરિયાદોના નિરાકરણ માટે રાજ્ય અને જિલ્લા સ્તરીય સમિતિઓની રચના માટે એક ટકા વધારાની ફાળવણી પૂરી પાડવામાં આવશે. તેવી જ રીતે, ડીમ્ડ અશ્ક પરવાનગીઓ આપવાના આદેશો જારી કરવા માટે બે ટકા વધારાની ફાળવણી કરવામાં આવશે. xઅશ્ક સંસ્થાઓ માટે 'ડિગ એન્ડ રિસ્ટોર સ્કીમ' રજૂ કરવા માટે ત્રણ ટકા વધારાની ફાળવણી અને વાર્ષિક ભાડા/લીઝ ચાર્જ ઘટાડવા માટે ચાર ટકા વધારાની ફાળવણી, x શર્માએ જણાવ્યું હતું.

શર્માએ એમ પણ કહ્યું કે ન્હાના મુદ્દો ચિંતાજનક રહે છે; જોકે, ઓનલાઈન બુકિંગમાં સુધારો થયો છે. x ૧૭.૦૩.૨૦૨૬ ના રોજ્ઞ દ્વારા ૨૦૦ થી વધુ આશ્ચર્યજનક નિરીક્ષણો કરવામાં આવ્યા. ૩૦ રાજ્યોએ તેમના રાજ્ય નિયંત્રણ રૂમ સ્થાપિત કર્યા છે, અને ૨૨ રાજ્યોએ જિલ્લા નિયંત્રણ રૂમ પણ કાર્યરત કર્યા છે, x તેણીએ ઉમેર્યું. આ પ્રોત્સાહનના ભાગ રૂપે, સરકારે ગ્રાહકો, પાસ કરીને મુખ્ય શહેરો અને શહેરી વિસ્તારોમાં વાણિજ્યિક ન્હાના વપરાશકર્તાઓને ન્હાના સ્વિચ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કર્યા છે.

પાલનપુરમાં નાઈ સમાજની લાયબ્રેરીમાં વિનામૂલ્યે અભ્યાસ કરીને ૧૯ યુવકોએ સરકારી નોકરી મેળવી

પાલનપુરમાં નાઈ સમાજ દ્વારા લીમ્બચ લાયબ્રેરી શરૂ કરવામાં આવી છે. જેમાં વિનામૂલ્યે વાંચન કરી ૧૯ યુવકો સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ પાસ કરી સરકારી નોકરી મેળવી છે. દરમિયાન સમાજના યુવક-યુવતીઓને મુશ્કેલીઓ ન પડે તે માટે હવે લાયબ્રેરી એ.સી. સાથેના નવા હોલમાં શરૂ કરવામાં આવી છે. પાલનપુરમાં નાઈ સમાજના છાત્રો સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં ઝળહળતી સફળતા મેળવે તેવા ઉમદા હેતુથી, દાતાઓના આર્થિક

સહયોગથી અત્યાધુનિક સુવિધાઓથી સજ્જ શ્રી લીમ્બચ નિશુલ્ક રીડિંગ લાયબ્રેરીનો દિલ્હીગેટ વિસ્તારમાં હિમાલય એવન્યુમાં પ્રારંભ કરાયો છે. આ અંગે ત્રણ વર્ષથી સંચાલક ચેતનભાઈ નાઈ (માલણ) અને નવીનભાઈ નાઈ (જલોત્રા)એ જણાવ્યું હતું કે, સ્પર્ધાત્મક યુગમાં શાંત અને અનુકૂળ વાતાવરણ મળી રહે તે માટે આ લાયબ્રેરીને સંપૂર્ણ એસી બનાવવામાં આવી છે. અહીં એકસાથે ૫૦ જેટલા વિદ્યાર્થીઓ બેસીને એકાગ્રતા સાથે વાંચન કરી શકે તેવી

અત્યાર સુધીમાં આ સંસ્થાના માધ્યમથી તૈયાર થયેલા ૧૯ જેટલા યુવાનો વિવિધ સરકારી વિભાગોમાં નોકરી મેળવી ચૂક્યા છે. નવીન સુવિધાઓ સાથે હવે આ આંકડો આગામી સમયમાં વધુ ઉંચો જશે તેવી આશા વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે. લાયબ્રેરીના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે હરેશભાઈ ચૌધરી સહિત સાધુ-સંતોના આશીર્વાદ અને નાઈ સમાજના અગ્રણીઓની હાજરીમાં આ શૈક્ષણિક સંકુલને ખુલ્લું મૂકવામાં આવ્યું હતું.

ડીસાના ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં ભારે પવન સાથે વરસાદ: વૃક્ષો ધરાશાયી, ભારે પવનથી મકાનોના પતરા ઉડ્યા

ડીસા તાલુકાના ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં આજે વહેલી સવારે ભારે પવન સાથે કમોસમી વરસાદ વરસ્યો હતો. આ વરસાદને કારણે અનેક વિસ્તારોમાં વૃક્ષો ધરાશાયી થયા હતા અને મકાનો-શેડના પતરાં ઉડી ગયા હતા. જેનાથી ખેડૂતોમાં ચિંતા વ્યાપી છે. હવામાન વિભાગ દ્વારા બનાસકાંઠા જિલ્લામાં કમોસમી વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. આ આગાહી વચ્ચે ડીસાના ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં વરસાદ નોંધાયો છે. વરસાદ સાથે દૂધકાંચેલા ભારે પવનને કારણે ડીસા તાલુકાના મુઝા, ભીલડી, લોરવાડા, ચેરવાડા, સોયલા અને કુપટ જેવા અનેક સ્થળોએ વૃક્ષો જમીનદોસ્ત થયા હતા. આ ઉપરાંત, કેટલાક મકાનો અને શેડના પતરાં પણ ઉડીને નીચે પડ્યા હોવાના અહેવાલ છે. આ અચાનક આવેલા વરસાદથી ખેડૂતોને પાક નુકસાન થવાનો ભય સતાવી રહ્યો છે.

સરકારને ૨૫ માર્ચ સુધીનું પશુપાલકોનું એલિ મેટમ : દહેગામમાં વેપાર-ધંધા સજ્જડ બંધ

ગાંધીનગરના દહેગામ તાલુકાના પશુપાલકો અને ઉત્તમ-મધુર ડેરી વચ્ચે ચાલી રહેલો વિવાદ આજે ચરમસીમાએ પહોંચ્યો છે. પશુપાલક સંકલન સમિતિ દ્વારા આપવામાં આવેલા દહેગામ બંધના એલાનને પગલે આજે ૧૯ માર્ચે વહેલી સવારથી વેપારીઓએ સજ્જડ બંધ પાળ્યો છે. જોકે, બંધના એલાન છતાં ઉત્તમ ડેરીની ગાડી દૂધ લેવા પહોંચતા પશુપાલકોએ દૂધ ઢોળી નાખી ઉગ્ર વિરોધ નોંધાવવામાં આવ્યો છે. દહેગામ તાલુકાના પશુપાલકો છેલ્લા કેટલાક દિવસોથી ગાંધીનગર મધુર ડેરી તેમનું દૂધ સ્વીકારે તે માટે આંદોલન ચલાવી રહ્યા છે. દહેગામ તાલુકાના પશુપાલકો અમદાવાદની ઉત્તમ ડેરીને દૂધ આપવાને બદલે ગાંધીનગર જિલ્લાની જ દૂધ સહકારી ડેરી મધુરને દૂધ આપવા માટે માંગણી કરી રહ્યા છે. દહેગામ તાલુકાના પશુપાલકો દ્વારા લાંબા સમયથી ચાલી રહેલી દૂધની લડાઈ હવે લોક આંદોલનનું સ્વરૂપ ધારણ કરી ચૂકી છે. અગાઉ પશુપાલકો દ્વારા આપવામાં આવેલા વિધાનસભા કૂચ અને સાંસદના ઘેરાવા જેવા કાર્યક્રમોને પોલીસે નિષ્ફળ બનાવતા પશુપાલકોમાં

ભારે રોષ જોવા મળી રહ્યો છે. જેના પગલે આજે ગુરુવારે દહેગામ બંધનું એલાન આપવામાં આવ્યું છે, જેને સમગ્ર તાલુકામાંથી અભૂતપૂર્વ સમર્થન મળી રહ્યું છે. આજે વહેલી સવારે જ્યારે સમગ્ર દહેગામ બંધ પાળવાની તૈયારીમાં હતું, ત્યારે ઉત્તમ ડેરીની ગાડી ગામડાઓમાંથી દૂધ એકત્ર કરવા માટે આવી પહોંચી હતી. આ અંગેની જાણ થતા જ પશુપાલકોએ આ ગાડીને રસ્તામાં જ આંતરી લીધી હતી. આંદોલનના સમર્થનમાં અને ડેરીના વલણ સામે વિરોધ નોંધાવવા પશુપાલકોએ ગાડીમાં

ભરેલું દૂધ રસ્તા પર ઢોળી દઈ પોતાનો રોષ વ્યક્ત કર્યો હતો. નોંધનીય છે કે, દહેગામના આ આંદોલનને સ્થાનિક વેપારી એસોસિએશન અને ખેતીવાડી ઉત્પાદક બજાર સમિતિએ પણ જાહેર ટેકો આપ્યો છે. વેપારીઓએ પોતાના ધંધા-રોજગાર સ્વયંભૂ બંધ રાખીને પશુપાલકોની માંગણીઓને સમર્થન આપ્યું છે. સંકલન સમિતિના જણાવ્યા અનુસાર, પશુપાલકો હવે સહેજ પણ પીછેહઠ કરવાના મુઝામં નથી. જો આગામી ૨૫ માર્ચ સુધીમાં મધુર ડેરીમાં દૂધ ભરવાની માગ સ્વીકારવામાં નહીં

આવે તો આંદોલનને વધુ ઉગ્ર બનાવી હાઈવે ચકાજમ કરવાની પણ ચીમકી ઉચ્ચારવામાં આવી છે. બીજી તરફ દહેગામ સજ્જડ બંધ દરમિયાન કોઈ અનિચ્છનીય બનાવ ન બને માટે પોલીસ દ્વારા પણ સઘન પેટ્રોલિંગ ચાલુ રાખી સ્થિતિ પર નજર રાખવામાં આવી રહી છે. મધુર ડેરી દ્વારા અચાનક જ દહેગામ તાલુકાના પશુપાલકોનું દૂધ સ્વીકારવાનો ઈનકાર કરી દેવાતા આ વિવાદ વકર્યો છે. પશુપાલકોનો આક્ષેપ છે કે, તેમને પરાણે ઉત્તમ ડેરીમાં દૂધ ભરવા મજબૂર કરવામાં આવી રહ્યા છે.

હિંમતનગરથી ઘન્ટોર-જોધપુર રૂટ પર નવી ST બસો શરૂ: ધારાસભ્ય વી.ડી. ઝાલાએ લીલી ઝંડી આપી પ્રસ્થાન કરાવ્યું

સાબરકાંઠા જિલ્લાના હિંમતનગર એસટી ડેપોને ચાર નવી બસોની ફાળવણી કરવામાં આવી છે. ચૈત્ર નવરાત્રીના પ્રથમ દિવસે હિંમતનગરના ધારાસભ્ય વી. ડી. ઝાલાએ હિંમતનગર-ઘન્ટોર અને હિંમતનગર-જોધપુર રૂટ પર આ નવીન એસટી બસોને લીલી ઝંડી આપી પ્રસ્થાન કરાવ્યું હતું. રાજ્ય સરકાર દ્વારા એસટી વિભાગીય કચેરીને કુલ ૧૧ નવી બસો ફાળવવામાં આવી હતી. તેના ભાગરૂપે, હિંમતનગર એસટી ડેપોને ચાર નવી બસો મળી છે. આ નવી સુવિધાથી હિંમતનગરમાં જાહેર પરિવહન વધુ સુવિધાજનક, ઝડપી અને સશક્ત બનશે, જે સામાન્ય જનતાને લાભ આપશે. આ પ્રસંગે શહેર પ્રમુખ કુલદીપભાઈ પાઠક, મહામંત્રી પ્રકાશભાઈ વૈધ, રાજુભાઈ દેસાઈ, ઈન્ચાર્જ ડેપો મેનેજર એન. કે. પટેલ, શશીકાંત સોલંકી, ગોપાલભાઈ પ્રજાપતિ, સંજયભાઈ સુથાર, રાજુભાઈ શર્મા, મેહુલભાઈ સાંભલા, ભૂમિકાબેન મહેતા, યતીનાબેન મોદી, લાલભાઈ સહિતના આગેવાનો અને કાર્યકર્તાઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. હિંમતનગર એસટી ડેપોના ઈન્ચાર્જ ડેપો મેનેજર એન. કે. પટેલે રૂટની વિગતો આપી હતી. હિંમતનગર-જોધપુર બસ દરરોજ સવારે ૭:૩૦ વાગ્યે ઉપડશે. આ અપ-ડાઉન બસનો રૂટ હિંમતનગરથી ઈંડર, ખેડબ્રહ્મા, અંબાજી, આબુ રોડ, શિરોહી, પાલી થઈને જોધપુર સુધીનો રહેશે. જ્યારે, હિંમતનગર-ઘન્ટોર બસ દરરોજ સવારે ૮ કલાકે ઉપડશે. આ અપ-ડાઉન બસનો રૂટ હિંમતનગરથી મોડાસા, લુણાવાડા, સંતરામપુર, દાહોદ, જાંબવા, ધાર થઈને ઘન્ટોર સુધીનો રહેશે.

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર દૈનિક સાહિત્ય સરિતા- આયોજક : પ્રદીપ રાવલ

NOG(900)2026

NOG SS NO. 401
વિષય: નર્મદાની પરિક્રમા નું મહત્વ
શીર્ષક : નર્મદા મૈયા ની પરિક્રમા પ્રકાર . ગદ્ય શબ્દો . ૩૫૦

NOG SS NO. 401
વિષય: નર્મદાની પરિક્રમા નું મહત્વ
શીર્ષક : નર્મદા મૈયા ની પરિક્રમા પ્રકાર . ગદ્ય શબ્દો . ૩૫૦

ને અભિલેષ ના મગજ માં એક ચમકારો થયો . એણે ઘરે જઈને તરત જ રેવા ને ફોન કર્યો અને કહ્યું કે થોડા દિવસો માં જ નર્મદા પરિક્રમા ચાલુ થવાની છે મારી ઈચ્છા છે કે તમે થોડા દિવસ અહીંયા આવોને આપણે ચારેય આ પરિક્રમા નો લાભ લઈ . એ પતે પછી હું તમને પાર્કું ગામડે મૂકી જઈશ. બધા રાજ થયા. પરિક્રમામાં તેના પરિવારે એનો લાભ લીધો અને એમને ખૂબ જ આનંદ થયો . પરિક્રમા પત્યા પછી બીજા દિવસે બધા નર્મદા ઘાટ સંધ્યાઆરતી માટે બેઠા હતા એટલા માં જ એના પપ્પા એ કહ્યું કે , હવે નર્મદામૈયા જોડે અમારું મન ભળી ગયું છે પાછું ગામડે જવાની ઈચ્છા થતી નથી વિચાર છે કે અહીં જ રહેવા આવતા રહીએ. અભિલાષ ની આંખો ખુલ્લી ને ખુલ્લી રહી ગઈ એને આનંદ નો પાર નહોતો એણે નર્મદા માં ને પગે લાગી ને ધન્યવાદ કર્યો કે તેને વર્ષો જૂની ચિંતા માંથી બહાર કાઢ્યો. અભિલાષ નું ભેંકાર મકાન પાછું ઘર બની ગયું અને રોજ એ સાંજે નર્મદા મૈયા ની આરતી ના દર્શને આવતા.

દેવ્યાનીબા પ્રિયજિતસિંહ ગોહિલ
" દેવપ્રિયા"
વરતેજ
★★★★★
NOG SS NO:- 364
વિષય:- નર્મદા પરિક્રમાનું મહત્વ
શીર્ષક:- " હે નર્મદામૈયા"
પ્રકાર:- પદ્ય શબ્દો:- ૮૬

હે નર્મદામૈયા, તવ પરિક્રમાવેળાએ તમને નમન કરું છું, રૂબરૂ નથી મળાતું તો માનસ રૂપે દર્શન કરું છું.

શિવજીના પ્રસ્વેદ રૂપે આપ પ્રગટ થયાં છો, હે મૈયા, તવ તટ પરના કંકર એટલા શંકર કહેવાયા છે, મૈયા, ભરૂચ પાસેથી પસાર થાઉં છું ત્યારે અચૂક વંદન કરું છું.

કહેવાયું છે કે ગંગાસ્નાને, યમુના પાને, નર્મદા દર્શને, તાપી સ્મરણમાત્રેન - આમ પુણ્ય મળે છે માનવને, તવ કિનારે વસેલાં, પ્રગટેલાં દેવસ્થાનોને પ્રણામ કરું છું.

"નર્મમ દદાતિ ઈતિ નર્મદા ઉચ્યતે", કુમાશ આપો છો તમે, તવ પરિક્રમામાત્રથી ભૂલકાંઓએ કરેલાં પાપોને કાપો છો તમે, "પંકજ"- "ભૃગુકચ્છ"- પરથી બનેલ ★"ભરૂચને" પણ નમન કરું છું.

મનસુખભાઈ એચ. મકવાણા, પંકજ જરીવાલા (ઉપલેટા)
★★★★★
NOG SS no 387
વિષય: નર્મદા પરિક્રમા નું મહત્વ
શિર્ષક: "નર્મદે... સર્વે દે..."

પ્રકાર: ગદ્ય, શબ્દો: ૨૫૦
મા રેવા રેવા... (૨) ખળખળ વહેતું જાય તારું પાણી નિર્મળ...
પુણ્ય થઈ એ ધરા, ધન્ય થયો એ માનવી જેણે પામ્યો તારો ક્રોમળ સ્પર્શ. અમરકંટક થી આવેલું મુશહાલી લાવેલું, સદી ઓ થી સંસ્કૃતિ ની તરસ છીપાવતું, સુખ વરસાવતું, સાધુઓ નું ધ્યાન છે તું, યોગી ઓ નો યોગ છે તું, માનવીય સંબંધો નો છે ઉજાગર તું...

આવા સચોટ, સુંદર શબ્દો ને અદ્ભુત ગાયત્રી દ્વારા આપણા સુધી પહોંચાડનાર ગુજરાતી શ્રેષ્ઠ ફિલ્મ રેવા કે જે શ્રી ધ્રુવ ભટ્ટ ની રચના તત્વમસિ પર આધારિત છે. ગુજરાત અને એમ.પી.મા ખૂબ વખણાયેલી, મા નર્મદા નું સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, અને આધ્યાત્મિક મહત્વ દર્શાવતું રત સમાન ઘરેણું ગણાય. નર્મદા ની પરીક્રમા એટલે ૩,૦૦૦ કી.મી.નુ અંતર કાપવું તે નહી પણ વર્ષો નાં જામેલાં અંકકર ના પડો ને ઉખેડતી... ઝોપરેશન આત્મશુદ્ધિ મોટેભાગે પરિક્રમા મંદિર ની ફરતે હોય છે, પણ આ પરિક્રમા જીવંત જલધારા છે કે જે માનવી ને ભીતર થી ભળવા મજબૂર+મજબૂત કરે છે. શૂલપાણેશ્વર ની ઝાડી ઓ હોય કે અમરકંટક નું ઉદગમ સ્થાન! નર્મદા નો દરેક વળાંક નવો સંદેશ આપે છે. "નર્મદા કિનારે કંકર એટલા શંકર" -એ જ શીખ આપે છે કે નર્મદા ની સાથે રહેતા રહેતા દેવત્વ પ્રાપ્ત થાય છે. પરિક્રમા દરમિયાન પ્રકૃતિ, પશ્ચી નો કલરવ એ મંત્ર બની જાય છે. વહેતા જળ નો નાદ એ ધ્યાન બની જાય છે. વિજ્ઞાન અને અજ્ઞાત વચ્ચે નો ભેદ જાણે ભૂલાઈ જાય છે નર્મદા પરિક્રમા કરીને ઘરે પરત ફરેલ માનવી- સાચું ઘર ભીતર માં ઠરીકામ થઈ જાય તેવો અનેરો મહિમા છે. ગંગા સ્નાન, યમુના પાન, અને નર્મદા ના તો માત્ર દર્શન થી પાવન થવાય છે.

"નમામિ દેવી નર્મદે"
પુનિતા બેન -અમદાવાદ
★★★★★
NOGG SS no 351
વિષય: નર્મદા પરિક્રમાનું મહત્વ.
શીર્ષક: નર્મદા પરિક્રમા
પ્રકાર: પદ્ય શબ્દ: ૭૮
ઉત્તર તરફ વહેતી નર્મદા ઉત્તરવાહિની કહેવાય, શિવ શકિત નું સ્વરૂપ દરેક પથ્થરને નર્મદેશ્વર બનાવે.

નર્મદા પરિક્રમા એ શિવજીની મોક્ષની ગાથા સુનાવે ગંગા સ્નાને, યમુના પાને, નર્મદા દર્શન કરાવે.

નર્મદામા પાપ મુક્તિ અને પુણ્ય વધારે, પવિત્ર પરિક્રમા જન્મોજનમના પાપ પાર કરાવે.

પંચકોશી પરિક્રમાનું વિશેષ ફળ અપાવે, નર્મદા પરિક્રમા આત્મખોજની પવિત્ર સફર કરાવે.

જો કોઈ પદયાત્રા કરે તો નિશ્ચિત ફલ પાવે, ભક્તોને અંતર્નાદના દર્શન કરાવે.

નર્મદાષ્ટક કરે કોઈ શ્રદ્ધાથી તો મોક્ષ અપાવે, પંચકોષી તીર્થયાત્રા કરે કોઈ તો અક્ષય ફલપાવે.

જયશ્રી વાઘેલા (મુંબઈ)
★★★★★
NOG SS NO 384. વિષય: નર્મદા પરિક્રમા. શીર્ષક: મોક્ષદાયિની મા નર્મદા. પ્રકાર: પદ્ય. શબ્દ: ૭૦. નર્મદા મૈયા તેરી કૃપા અપરંપાર, ગંગા સ્નાન કરે પવિત્ર થાય. યમુના પાન કરે પવિત્ર થાય, નર્મદા મૈયાના દર્શન કરે પાવન થાય. ઉત્તરવાહીની વિશ્વમાં વહે એક તું, રેવા નામે જાણે સૌ તને. મોક્ષદાયિની જીવાદોરી, અવિરત વહે તારી મહિમા ધરા પર. અમરકંટકથી નિકળી, ખળ ખળ પવિત્ર ધારા વહે નિરંતર. ભક્તોના હૃદયમાં વસે તું, ઋષિ મુનિઓ કરે તપ તારા તટે. નર્મદા મૈયા તું કરુણામયી, ધરતીપુત્રો અને પ્રાણી સૌ પામે સુખ. પ્રકૃતિ રક્ષક કહે, ધરાની સાક્ષાત મોક્ષ દાયિની માત તુજને વંદન. - ડૉ સતિષ એસ. પટેલ" પ્રકૃતિ રક્ષક" (અમદાવાદ)
★★★★★
NOG SS NO. 215
વિષય : "નર્મદા પરિક્રમાનું મહત્વ"
શીર્ષક : "પંચકોષીની પરિક્રમા"
પ્રકાર :- પદ્ય (અછાંદસ)
શબ્દો:- ૭૩.

આત્મશુદ્ધિ કરતી ને પાવન કરતી, મા નર્મદા, પૂણ્ય સલિલા હૃદયમાં રેવા રમતી, મા નર્મદા.

સ્નાને ગંગા, આયમને યમુના, સ્મરણે તાપી, દર્શન કરવાથી સૌનાં દુ:ખ હરતી, મા નર્મદા.

નિર્મળ નર્મદાની પરિક્રમા કરો તો પાપ હરે છે, ઉત્તરવાહિની મા ખળખળ વહેતી, મા નર્મદા.

પંચકોષી ને પવિત્ર પાવન, મા સંતોષી સર્વદા, પરમ પૂજ્યનીય હર કોઈને ગમતી, મા નર્મદા.

શિવજી કહેવાતા નર્મદાના કંકર મોક્ષના દાતા, ગરુડેશ્વરે ઉત્તમજળદાત્રી કરે શાંતિ, મા નર્મદા. શ્યામ ગોયાણી 'શ્યામ' શિવેન્દ્રનગર (હાલ સુરત)

‘ચાલો, કબર ખોદીએ.’ રાજુ રદીનું આદ્વાન

‘ખોદી નાંખો પડિંતું પણ બચવું ન જોઈએ.’ રાજુ રદી રદી અડધી રાત્રે બબડતો બબડતો મારા ઘરના દરવાજે ભટકાયો. ઓંધમાં એમ ભૂમ પાડી ઊઠ્યો. કપાળમાં ફૂટબોલ સાઈઝનું ટીમણું ઉપસી આવ્યું. રાજુના હાથમાં ત્રિકમ, કોદાળી, પાવડો અને તગારું પણ હતું. રાજુ સંપૂર્ણ તૈયારી સાથે જ આવેલો.

‘રાજુ, મનરેડા યોજનામાં રાત્રે રોજગારી આપવાની ગેરંટી છે કે અડધી રાત્રે ખાડા ખોદવા નીકળી પડ્યો છે.’

‘ગિરધરલાલ, માતની હાકલ પડી છે. યા હોમ કરીને ખોદી નાંખો. દેશને કહો ઉઠાવે ત્રિકમ હવે તો ખોદકામ એ જ કલ્યાણ.’ રાજુ ટેલિપ્રોમ્પ્ટર સિવાય સડસડાટ બોલી ઊઠ્યો.

‘રાજુ, જરૂર પડે તો બુલડોઝરનો ઉપયોગ કરજે.’ મેં રાજુને કટાક્ષમાં કહ્યું.

‘ગિરધરલાલ, તમે ક્યાંથી બોલો છો એની મને ખબર છે. રાજુ પહેલી વાર મારો કટાક્ષ સમજાવ્યો.

‘રાજુ તું મારા પર કેમ અકળાયો છે?’ મેં રાજુને પૂછ્યું.

‘ગિરધરલાલ, તમને દેશની સમસ્યા, પ્રશ્નો ગણવામાં રસ છે, પરંતુ, એક ગામડિયા માંજીએ પહાડ કોતરીને ત્રીસ વરસો ગામ માટે રસ્તો કર્યો તેવું સાહસ કરવામાં રસ નથી.’ રાજુએ હડહડતો આક્ષેપ કર્યો. (આ આક્ષેપ કેમ હડહડતો હોય છે? ક્યારેક શીખંડ કે આઈસ્ક્રીમ જેવો શીતળ આક્ષેપ મુકી ન શકાય? જવાબ આપજો જનાબેઆલી.)

‘રાજુ તારા ખોદકામથી દેશના સળગતા સવાલો- સમસ્યાનું નિરાકરણ આવી જશે?’ મેં સાઈક સ્વરે રાજુને પૂછ્યું.

‘ઑક કોર્સ. પહેલે ખોદકામ કરો ઓર વિશ્વાસ કરો. ‘એક ડિટરજન્ટ પાવડરનું સ્લોગન બદલીને રાજુ બોલ્યો.

‘રાજુ ખોલો ડુંગર અને નીકળ્યો ઉંદર જેવી હાસ્યાસ્પદ પરિસ્થિતિ નહીં થાય ને?’ હું ઉંદરની જેમ ફૂંકી ફૂંકીને સવાલ કરતો હતો.

‘ગિરધરલાલ, આનું નહીં થાય. રાજુ સનાતનીની ગેરંટી છે.’ રાજુ સનાતનના નામે ચિપીયા પછાડાતો કે ખખડાવતો હતો.

‘રાજુ એક ડોલર બરાબર ચાર રૂપિયા થઈ જશે?’ મેં રાજુને ભીડવવાનું ચાલું કર્યું.

‘જય સનાતન.’ રાજુ નિરુત્તર હતો.

‘રાજુ, દર વરસે બે કરોડ લોકોને નોકરી મળી જશે?’ મારો બીજા સવાલ.

‘ગિરધરલાલ તમે સ્યુડો સેક્યુલરિસ્ટ જેવી ભાષા બોલો છો.’ રાજુ ઉવાચ.

‘રાજુ ગરીબી, બેકારી સમૂળી દૂર થશે?’ મારો ત્રીજો સવાલ.

‘સાંસ્કૃતિક પરંપરાની સામે બધું ગૌણ છે.’ રાજુ તોતાની જેમ રટ્યો.

‘રાજુ દરેક ભારતીયોના ઘરના નળિયા સોનાના થઈ જશે? મારો ચોથો સવાલ .

‘ગિરધરલાલ, વાહિયાત સવાલ ન પૂછો. આનું કલંક કેટલા વરસ ચલાવી લેવાનું ? ઈરાજુનો બિનાતાર્કિક સવાલ..

‘રાજુ, મહિલાઓ પરના અત્યાચાર દૂર થઈ જશે?’ મારો ઓર એક સવાલ .

‘ના ભઈ ના.’ માથાના દુખાવાની ગોળીની જાહેરાતના મોડેલ જેમ ચિલમ્ ચિલી કરીને

રાજુ બોલ્યો. રાજુએ બે હાથે માથું દબાવ્યું.

‘રાજુ, બધા ભારતીયોને રહેવા ઘર મળશે?’ મેં રાજુને ઉશ્કેર્યો.

‘તમારી સાથે વાત જ કરવી બેકાર છે.’ રાજુએ નિરાશાથી તેનું માથું ફૂટ્યું. રાજુની સાધના કાચી પડી રહી હતી. ખેડુતોના કાયદા કાયદાના દેશના હાકમાં ખેડુતોને સમજાવવામાં સફળ થયા ન હતા મારા જેવા અબુધને રાજુ સમજાવી શકતો ન હતો.

‘રાજુભાઈ તમારા ભાઈના માથાનાં તો મીઠાના ગાંગડા ભર્યા છે. તમારા ભાઈ મારી વાતને સમજી શકતા નથી તો ખાક તમારી વાત તેને સમજાશે. તમે બળદ આગળ ભાગવત ક્યાં વાંચો છો?’ રાધારાણીએ ચાલતી ગાડીએ બેસી ગયા.

‘તમે બરાબર સમજ્યા , ભાભી.’ રાજુ રાજીના રેડ થઈ ગયો.

‘હૉને પ રાજુભાઈ તમે શું ખોદવાના છો? કોઈ ખેતરમાં સોનાનો ચરૂ છે ? તે કાઢવા ખોદવાના છો?’ રાધારાણીએ રાજુ સાથે ધડાકૂટ આદરી .

‘ના ભાભીપ’ રાજુએ ટૂંકો જવાબ આપ્યો.

‘જમીનમાંથી ભગવાનની મૂર્તિ ખોદીને મંદિરબંદિર બનાવી મહાંસંલેશ્વર બનવાના છો? રાધારાણીનો બીજો પ્રશ્ન.

‘આઈડિયા બુરા નહીં હે. સાલી નોકરી કરવાની ઝંઝટ તો ખત થાય’ મેં વગર બોલાવ્યે જવાબ આપ્યો.

‘તમને કોઈએ ડબડબ કરવાનું કહ્યું તે વચ્ચે ફૂટી પડયા?’ રાધારાણીએ પાણીથી પાતળો કરી નાંખ્યો.

‘ભાભી, આપણી અધોગતિનું મૂળ કોઈ ગ્રહ, કુંડળી ફુંડળી નથી. એક કબર છે. જે દેશને કાયર સાબિત કરે છે.’ રાજુએ દેશની અવનતિનું સચોટ કારણ રજૂ કર્યું.

‘એટલે ? એટલે તું કહેવા શું માંગે છે?’ અમો મને વિસ્ફારિત નયને અને ખુલ્લા મોંએ રાજુને પૂછ્યું.

‘મો બંધ કરો નહિતર માખી કે મચ્છર અંદર ઘૂસી જશે.’ રાજુએ મને અને રાધારાણીને સલાહ આપી.

‘દેશ પાંચ ટ્રિબિયન ડોલર (એકડા પાછળ કેટલા મીડા ? એકડા પાછળ તેર મીડા બરાબર એક ટ્રિબિયન ડોલર થાય.) થતો નથી તે આતંકવાદી ઔરંગઝેબની કબરના કારણે જ’ રાજુએ મને પટી પઢાવી.

‘રાજુ, આઝાદી સમયે આપણે ત્રેત્રીસ કરોડ હતા . ઔરંગઝેબની કબરના કારણે આજે એકસો ચાલીસ થયા. ખરૂં કે નહીં? ઔરંગઝેબ પગવાળીને કોઈને ને બેસવા દેતો નથી.’ મેં કટાક્ષ કર્યો.

‘હે રાજુભાઈ, આ દેશમાં કબર કેટલી હશે અને સમાધિ કેટલી હશે?’ રાધારાણીએ રાજુને પૂછ્યું.

‘ભાભી, સરકાર માણસે ઈવન પથુ પશીની ગણતરી કરે છે. મંદિર મસ્જિદની ગણતરી કરે છે. પરંતુ, કબર કેટલી છે તેની ગણતરી કરાવતી નથી. કેમ કે, કબરો મતદાન કરતી નથી.’ રાજુએ વિપશી નેતા જેવો જવાબ આપ્યો.

‘રાજુભાઈ, આઝાદી મળ્યાને પંચોતેર વરસ થયા. આઝાદી મળ્યાથી આજદિન કદી ઔરંગઝેબની કબર કોઈને નહી નહી અને હવે ઔરંગઝેબની કબર કેમ નડવા લાગી છે? ઔરંગઝેબ જીવતો હતો ત્યારે કોઈ તેના ગળે ઘંટ બાંધી શક્યું નહીં. હવે તો તેની કબરમાં ઔરંગઝેબના અસ્થિ પણ પંચમહાભૂતના ભાગ બની ગયા હશે. કોઈને કબરમાં શાંતિથી સૂવા દો. દેશમાં ત્રીસ ચાલીસ કરોડ કબર હશે તો એ બધી કબરો ખોદવા તમે રાતપાળી કરશો તો પણ તમામ કબરો ખોદી શકશો નહી. રાધારાણીએ તર્ક લડાવ્યો.

‘ભાભી હાઈલા. આ તો મને સૂઝ્યું નહીં.’ રાજુએ અફસોસ પ્રગટ કર્યો.

પછી શું નબળા સનાતનીએ કબરે શૂરો થવાનો વિચાર ડ્રોપ કર્યો.

ભરત વેષ્ણવ

તબીબી સારવાર કેટલી લાંબી ચાલવા દેવી? શું સિનિયર સિટીઝન તરીકે આપણે જાતે જ સ્વૈચ્છિક આચારસંહિતા પાળવી જોઈએ?

ડૉ. મુકેશ જોષી
તાજેતરમાં દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતે છેલ્લા ૧૩ વર્ષથી મરણ પથારીએ પીડાતા એક યુવાનને ઈચ્છા મૃત્યુ માટે પરવાનગી આપી તે ચર્ચામાં છે. સ્વાભાવિક રીતે જ એ અપીલ અને કાનૂની લડત દર્દી નહી પરંતુ એનાં સગાંઓએ જ ચલાવી કારણકે દર્દી પોતે તો એ સ્થિતિમાં જ નથી કે આવી કોઈ વિચાર એ કરી શકે!

આદર્શ સ્થિતિમાં મનુષ્યનું આયુષ્ય ૧૦૦ વર્ષ ગણવામાં આવ્યું છે અને તેથી જ ????? ???? ???? એટલે કે ૧૦૦ શરદ ઋતુ સુધી જીવે એવા આશીર્વાદ કે શુભેચ્છા અપાય છે. પગે લાગીએ ત્યારે વડીલોના મુખમાંથી નીકળી પડે છે xસો વરસનો થજેx.

આમ છતાં આપણે સહુએ આપણા પરિવારમાં કે પછી બૃહદ પરિવાર, મિત્ર વર્તુળ, સંબંધીઓ કે ઓળખીતા લોકોમાં એવા કિસ્સા જોયા છે કે દર્દી લાંબા સમયથી બીમાર હોય અને હોસ્પિટલમાં તબીબી સારવાર અમર્યાદિત સમય સુધી લંબાયા જ કરે. આના ઔચિત્યનો આધાર રોગનો પ્રકાર, અકસ્માત થયો છે કે કેમ? દર્દીની શારીરિક સ્થિતિ અન્યથા કેવી છે (ઈ-ઈલ્લિંઈ ઈલ્લિંઈ), રોગની પરાકાષ્ટા કેવી છે અને તે જીવલેણ બની શકે તેમ છે કે નહી વગેરે બાબતો ઉપર આધારિત હોય છે. આવા કિસ્સાઓમાં મેડિકલ સાયન્સ પોતાની આચાર સંહિતા મુજબ સારવારને વચ્ચેથી છોડી દેવાના બદલે તેની ધનિષ્ઠતા વધારતાં જવાનું કહે છે કારણકે જ્યાં સુધી શ્વાસ છે ત્યાં સુધી આશ છે !

બીજી બાજુ દર્દીની શારીરિક અને માનસિક પીડા, પરિવારના આત્મજનોની લંબાતી જતી તકલીફો, વધતું જતું આર્થિક ભારણ જેવા પરિબળો લંબાતી જતી સારવારની એક પરિસીમા સ્વેચ્છાએ નક્કી કરવા મજબૂર કરે છે. મોટી કોર્પોરેટ હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાયા બાદ રોજનું બિલ રૂપિયા ૨૦૦૦૦ થી ૧૦૦૦૦૦ સુધી વધ્યા કરે છે જે વાસ્તવમાં સારવારનો પ્રકાર, વિવિધ પ્રકારના પરીક્ષણો, દવાઓ, નિષ્ણાત

તબીબોનો પરામર્શ, રૂમ / ઝેં માં રહેવાનો ચાર્જ, નર્સિંગ અને મદદમાં રહેતા સ્ટાફના ચાર્જ, વપરાશમાં લેવાતાં સાધનો અને યીજ વસ્તુઓ ઉપર આધાર રાખે છે. સરકારી યોજનાઓ અથવા મેડી કલેમના કારણે ઘણીવાર આ આર્થિક ભારણ દર્દીના ખિસ્સા ઉપર આવતું નથી અથવા આંશિક રીતે જ ભોગવવું પડે છે. તો વળી ઘણીવાર એની વિપરીત અસર હેકળ સારવાર વધુ ને વધુ લંબાતી જાય છે!

આ પરિસ્થિતિમાંથી બહાર નીકળી શકાતું નથી ત્યારે કેટલક વાર તબીબી સલાહ અવગણીને પોતાના જોખમે સારવાર ટૂંકાવવાનો નિર્ણય લેવો પડે છે અને તે પછી દર્દીને હોસ્પિટલથી ઘરે લઈ જવામાં આવે છે (જેને ડે જજરક્ટિસી છપ્પઝેહજ સીઝેઈકઝ છક્ક્ટૈઈ - ડહછછ કહે છે). ધારો કે દર્દી વેન્ટિલેટર કે અન્ય લાર્ઈફ સપોર્ટ સિસ્ટમ ઉપર હોય ત્યારે એ હટાવવી એટલે કે મૃત્યુનો સ્વીકાર કરી લેવો. આવો જીવન મરણ અંગેનો નિર્ણય જ્યારે દર્દી ખુદ લઈ શકે તેવી સ્થિતિમાં ના હોય ત્યારે એના વતી કોણ લઈ શકે એ મોટો પ્રશ્ન બની જાય છે. વળી આવી નિર્ણય લેનાર વ્યક્તિ માટે પણ એ ખૂબ જ પીડાકારક બની રહે છે.

આ બધાં અનુભવોના આધારે સિનિયર સિટીઝન તરીકે શું આપણે જ્યારે સ્વસ્થ હોઈએ ત્યારે જ પોતાની સારવાર વધુમાં વધુ કેટલી લંબાવવી તેનો નિર્ણય કરીને લેખિતમાં જાહેરી કરી શકીએ તો વધુ ઉચિત નથી? જોકે આ મધપૂડાને છંછેડવા જેવો વિષય છે પરંતુ ઉદાહરણ તરીકે આપું તો :

દર્દીની ઉંમર ૬૦ થી ૭૦ વર્ષ હોય તો અંદરના દર્દી તરીકે મહત્તમ ૩૦ દિવસની મર્યાદા અને વેન્ટિલેટર માટે મહત્તમ ૨૧ દિવસ રાખી શકીએ?

દર્દીની ઉંમર ૭૦ થી ૮૦ વર્ષ હોય તો અંદરના દર્દી તરીકે મહત્તમ ૨૧ દિવસની મર્યાદા અને વેન્ટિલેટર માટે મહત્તમ ૧૫ દિવસ રાખી શકીએ? દર્દીની ઉંમર ૮૦ થી ૯૦ વર્ષ હોય તો

(લેખક ગાંધીનગર સ્થિત નિવૃત્ત મુખ્ય ઈજનેર, ચિંતક અને લેખક છે.)

પાલનપુર, ડીસા અને થરાદમાં ૧૦ હજારથી વધુ ચકલી ઘર અને પાણીના કુંડાનું વિતરણ

પાલનપુર, ડીસા અને થરાદમાં ૧૦ હજારથી વધુ ચકલી ઘર અને પાણીના કુંડાનું વિતરણ કરી લોકોમાં જાગૃતિ ફેલાવવામાં આવી રહી છે, જ્યારે નિષ્ણાતો ચકલીના ઘટાડા માટે રેડિયેશન અને પાકા મકાનોને જવાબદાર માને છે. આજે ૨૦ મી માર્ચ એટલે કે “વિશ્વ ચકલી દિવસ”. એક સમયે જે પક્ષી સવાર પડતા જ આપણા આંગણમાં કલવર કરતું હતું, તે આજે આધુનિકતાના યુગમાં લુપ્ત થઈ રહ્યું છે. બનાસકાંઠા જિલ્લામાં પક્ષીપ્રેમીઓ અને સેવાભાવી સંસ્થાઓ દ્વારા આ નાનકડા પક્ષીને બચાવવા માટે અનોખી પહેલ કરવામાં આવી છે. પાલનપુર અને ડીસા સહિતના વિસ્તારોમાં ૧૦,૦૦૦ થી વધુ ચકલીઘરોનું વિતરણ કરીને લોકોને પોતાના ઘરે માળા રાખવા અપીલ કરવામાં આવી છે. વલસાડ અને મહેસાણાની જેમ બનાસકાંઠામાં પણ ચકલીઓની સંખ્યામાં ઘટાડો જોવા મળ્યો છે. નિષ્ણાતોના મતે મોબાઇલ ટાવરના રેડિયેશન અને પાકા સીમેન્ટના મકાનોના કારણે ચકલીઓને માળો બાંધવા માટે સુરક્ષિત જગ્યા મળતી નથી. આથી જ હવે પક્ષીપ્રેમીઓ દ્વારા પૂંકાના અને લાકડાના કૃત્રિમ માળાઓનું વિતરણ કરાઈ રહ્યું છે, જેથી ચકલીઓ સુરક્ષિત રીતે ઈંડા મૂકી શકે. પાલનપુર, ડીસા અને થરાદમાં પક્ષીપ્રેમીઓની કામગીરી પાલનપુરમાં પક્ષીપ્રેમીઓ દર વર્ષે ૩૦૦૦ થી વધુ શાળાના બાળકોને ચકલીઘરનું વિતરણ કરાય છે. જ્યારે ડીસામાં ૪. હજારથી વધુ નિ:શુલ્ક પાણીના કુંડા અને ચણની વ્યવસ્થા કરાય છે. અને વાવ-થરાદ જિલ્લામાં ૨,૦૦૦ થી વધુ ગ્રામ્ય સ્તરે માળા બાંધવાનું અભિયાન પણ ચાલે છે.

પક્ષીપ્રેમી હિદાયદ પરમારે જણાવ્યું હતું કે, માર્ચથી જૂન મહિના દરમિયાન ચકલીઓનો પ્રજનન કાળ હોય છે. આ દરમિયાન વધતી જતી ગરમી સામે પક્ષીઓને બચાવવા માટે પાણીના કુંડા અને છાંયડા વાળી જગ્યા ખૂબ જ જરૂરી છે.

રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર આયોગના Special Rappoteur સાધના રાઉતના અધ્યક્ષસ્થાને આહવા કલેક્ટર કચેરીના સભા ખંડમાં બેઠક યોજાઈ

આહવા: તા: ૧૯: રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર આયોગના જોઈક્ટિંગ ઈક્વિટી ડે. સાધના રાઉત તારીખ ૧૯ થી ૨૦ માર્ચ દરમિયાન અનુસૂચિત જનજાતિ સમુદાયોના માનવ અધિકારોનું સંલકન મૂલ્યાંકન, જનજાતિ અધિકારોના પ્રદાન, વિકાસ કાર્યક્રમો અને શાસન વ્યવસ્થાના મૂલ્યાંકન હેતુ ડાંગ જિલ્લાની મુલાકાતે પધારેલ છે.

આ મુલાકાત વેળાએ ડે. સાધના રાઉતે આજરોજ ડાંગ જિલ્લા કલેક્ટર કચેરી આહવા ખાતે જિલ્લાના ઉચ્ચ અધિકારીશ્રીઓ સાથે બેઠક યોજી, આદિજાતિ વિસ્તારોમાં અમલી સરકારની વિવિધ કલ્યાણકારી યોજનાઓ વિશે માહિતી મેળવી હતી. જેમાં આદિજાતિ વિભાગ, વન વિભાગ, આરોગ્ય વિભાગ, શિક્ષણ વિભાગ, આંગણવાડી,

મહિલા અને બાળ વિકાસના પ્રશ્નો જાણી અધિકારીશ્રીઓને લોકોની સમસ્યા હલ કરવાં જણાવ્યું હતું. સાથે જ આગાખાન સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવેલ કામગીરીની

વિગતો મેળવી હતી. બેઠકમાં જિલ્લા પોલીસ વડા શ્રીમતી પૂજા યાદવ, દક્ષિણ નાયબ વન સંરક્ષક શ્રી નીરજ કુમાર, આદિજાતિ વિભાગ ગાંધીનગરના અધિકારી

શ્રી સી. જી. રાબડીયા સહિતના જિલ્લાના ઉચ્ચ અધિકારીશ્રીઓ ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં. બેઠકની કાર્યવાહી પ્રાયોજના વહીવટદાર શ્રી આનંદ પાટીલ સંભાળી હતી.

સાગોલ પ્રાથમિક શાળામાં NGSL પાટણ સિવિલમાંથી ૧૪ વર્ષની કિશોરી ગુમ: ઉત્તર પ્રદેશની કંપની દ્વારા દાન કરવામાં આવ્યું સગીરાના અપહરણની શંકા, પિતાએ નોંધાવી ફરિયાદ

ગળતેશ્વર તાલુકાનાં સાંગોલ પ્રાથમિક શાળા મા દ્રષ્ટિ- કંપની દ્વારા માતબર દાન આપવામાં આવ્યું જેમાં બાટા કંપની ના ભુટ, પંખા કુલર, સેલોની પાણી ની બોટલ ખુરશી કુલર જેવી વસ્તુઓ આપવામાં આવી હતી આચાર્ય શ્રી રજનીકાંત પટેલ ના ઉત્સાહ અને ગામના આગેવાન શ્રી અજીતસિંહ રાઉલજી ના પ્રયત્નો થી દ્રષ્ટિ- કંપની દ્વારા સાંગોલ પ્રાથમિક શાળા ની પસંદગી કરવામાં આવી હતી આ પ્રસંગે શાળા ના આચાર્ય શ્રી રજનીકાંત પટેલ અને શિક્ષકો દ્વારા કંપની ના અધિકારીઓ નો આભાર માનવા મા આવ્યો હતો

પાટણની ધારપુર સિવિલ હોસ્પિટલમાંથી ૧૪ વર્ષની એક સગીર કિશોરી ગુમ થઈ ગઈ છે. ઉત્તર પ્રદેશના શ્રમિક પરિવારની આ દીકરી તેની માતાની પ્રસૂતિ સમયે હોસ્પિટલમાં હાજર હતી. ત્રણ દિવસથી ગુમ થયેલી કિશોરીનો પત્નો ન લાગતા તેના પિતાએ અપહરણની શંકા સાથે પોલીસ ફરિયાદ નોંધાવી છે.

સિદ્ધપુર તાલુકાના કાલેડા ગામે ઈંટના ભદ્રા પર મજૂરી કરતા ઉત્તર પ્રદેશના કાસંગંજના શહબાજપુરના એક શ્રમિક પરિવારની ૧૪ વર્ષની દીકરીની માતાને પ્રસૂતિ માટે પાટણની ધારપુર સિવિલના પ્રસૂતિ વોર્ડમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી. માતાએ આઠમા સંતાન તરીકે એક દીકરીને જન્મ આપ્યો હતો.

માતાની સંભાળ રાખવા માટે આ મોટી દીકરી હોસ્પિટલમાં રોકાઈ હતી, જ્યારે તેના પિતા

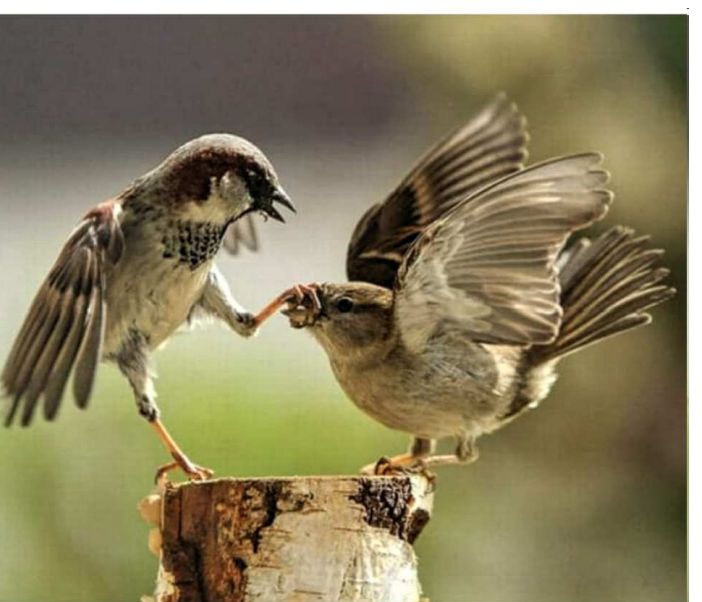
બીજી દીકરીની બીમારીના કારણે સિદ્ધપુરના કાલેડા ગામે ભદ્રા પર ગયા હતા. ૧૫ માર્ચના રોજ માતા

નવજાત બાળકીને દૂધ પીવડાવવા માટે ટ્રેસ વોર્ડ નંબર ૧૯માં લઈ ગઈ હતી અને મોટી દીકરીને

બહાર બેસવાનું કહ્યું હતું. માતા બાળકીને દૂધ પીવડાવવાને બહાર આવી ત્યારે મોટી દીકરી ત્યાં જોવા મળી ન હતી. તેની ઘણી શોધખોળ કરવા છતાં અને તેના ફોન પર સંપર્ક કરવાનો પ્રયાસ કરવા છતાં તે મળી ન હતી.

બાદમાં કિશોરીના પિતાને જાણવા મળ્યું કે તેમના ઈંટના ભદ્રા પર કામ કરતો ઉત્તર પ્રદેશનો મજૂર ઓમકાર સુખવીર સૈની તેમની દીકરી સાથે ફોન પર વાતચીત કરતો હતો. પિતાએ તેને ઠપકો આપ્યા બાદ તે પોતાના વતન જતો રહ્યો હતો. આથી પિતાને શંકા ગઈ કે ઓમકાર તેમની દીકરીનું અપહરણ કરીને લઈ ગયો છે, અને તેમણે પાટણના રબુજ પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધાવી છે.

આજે વિશ્વ ચકલી દિન નિમિત્તે આપણે ચકલી પરિવાર વિશે કંઈક જાણીએ

દેશમાં ભેળસેળયુક્ત ખાદ્ય ચીજવસ્તુઓ, સિમેન્ટ કોંક્રિટના જંગલો વ્યસનો કુદરતી સંપત્તિ નો બેફામ વિનાશ સાથે બાળ વાર્તાઓ મોબાઇલના આગમન સાથે લુપ્ત થઈ ગઈ. હવે વારતા રે વારતા, ભાભો દોર ચારતા, ચપટી બોર લાવતા, છોકરાઓને સમજવતા એક છોકરો રિસાણો કોઠી પાછળ મિસાણો, કોઠી પડી આડી, છોકરે રાડ પાડી, અરરર માડી. આવી વાર્તાઓ કે કવિતાઓ નથી રહી કે ભાભો દોર ચારતાએ નથી. છતાં આપણી ચિંતન મનન રનકણિકા માં આજે એક હતી ચકી અને એક હતો ચકો, ચકો લાવ્યો ચોખાનો દાણો અને ચકી લાવી મગનો દાણો બંને ભેગા થઈ ખીચડી બનાવી આ વાર્તા નાનપણમાં બહુ ગમતી કૃષિ ઉત્પાદન વધારવા માટે જમીનમાં વપરાતા હાઈબ્રીડ બિયારણ રાસાયણિક ખાતરો, દવાઓના કારણે કૃષિ પાકો અને જમીનો ઝેરીલી બની છે જેની સીધી અસર પશુ-પક્ષીઓમાં સ્પષ્ટ પણે જોવા મળી રહી છે કેટલાક પક્ષીઓ અને પશુઓ લુપ્ત થઈ ગયાના સોર સ્વરૂપ બન્યા છે જેને ફક્ત ચિત્રોમાં કે વિડિયોમાં જોઈ શકાય છે આ ઝેરીલા બિયારણ ખાતરો રાસાયણિક દવાઓના કારણે માનવી પણ અનેક રોગોનો ભોગ બની રહ્યો છે આજે વીસમી માર્ચ-૨૦૨૬ને શુક્રવારે વિશ્વ ચકલી દિન નિમિત્તે આપણે સંકલ્પ કરીએ કે જમીનમાં શક્ય હોય ત્યાં સુધી સેન્ટ્રિય

તારો વૈભવ રંગમોલ સોનુંને ચાકર થાડું, મારે ફળીયે ચકલી બેસે તે મારું રજવાડું,

ખાતરો કુદરતી જીવજંતુ નાશક અને ભગાડે તેવા છંટકાવ કરીશું. ગીધ કાગડા જેવા પક્ષીઓ ઘેટા, બકરા, ગધેડા જેવા પશુઓ બિલકુલ લુપ્ત થવાના આરે પહોંચ્યા છે આંગણમાં સતત ચી ચી કરતી ચકલીઓ ક્યાં આજે વિશ્વ ચકલી દિન નિમિત્તે આપણે ચકલી પરિવાર વિશે કંઈક જોઈશું એ પહેલા કવિ રમેશ પારેખે લખેલી અત્યંત હૃદય સ્પર્શી રચના આજે વિશ્વ ચકલીદિને માણી આગળ ચકલી પરિવારને ઓળખવા પ્રયત્ન કરીએ. તારો વૈભવ રંગમોલ સોનુંને ચાકર થાડું, મારે ફળીયે ચકલી બેસે તે મારું રજવાડું, તારે બોલે હાંકેળ ફાંકેળ ચાકર ઉઠે બેસે, મારા ઘરમાં કીડી સુદ્ધા દમ્બામ પૂર્વક બેસે. મારે ફળીયે જૂલે ઝાડની ઘટાદાર ખુશી યારી ખોલું ત્યા આકાશ લાગલું દેતી ઘરની બારી, જેવો મારોઉંબર તેવું આરેડ પછવાડું, મારે ફળીયે ચકલી બેસે તે મારું રજવાડું. તારે ફળીયે તારો વૈભવ ખોખારાઓ ખાય, મારે પંખીના ટડૂકાથી અજવાળા ફેલાવ, સાત રંગના ઓડકાર તું સાવ એકલો ખાતો, હું તો અકડેલ ટુડાધરા વચ્ચે મગન થાતો. આવા મારા સાવ કોઠ જીવતરને શું શીખવાડું, તારો વૈભવ રંગમોલ સોનુંને ચાકર થાડું, મારે ફળીયે ચકલી બેસે તે મારું રજવાડું, ઘર ચકલી (પાસર ડોમેસ્ટિક્સ) એક પક્ષી છે, જે યુરોપ અને એશિયા ખંડમાં સામાન્ય રીતે દરેક જગ્યા પર જોવા મળે છે. આ ઉપરાંત જગતભરમાં જ્યાં જ્યાં મનુષ્ય ગયો, આ પક્ષીએ એનું અનુકરણ કર્યું અને અમેરિકાના મોટાભાગના સ્થાનો આફ્રિકાના કેટલાક સ્થાનો ન્યૂઝીલેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા તથા અન્ય નગરીય વસાહતોમાં પોતાના ઘર બનાવી રહેવાનું ચાલુ કર્યું. શહેરી વિસ્તારમાં ચકલીઓની છ પ્રકારની પ્રજાતિ ઓ જોવા મળી છે, જે અંગ્રેજી ભાષામાં હાઉસ સ્પેરો, સ્પેનિશ સ્પેરો, સિડ સ્પેરો, રસેટ સ્પેરો, ડેડ સી સ્પેરો અને ટ્રી સ્પેરો તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવેલી છે. આમાંથી હાઉસસ્પેરોને ગુજરાત માં ચકલી અને હિંદીમાં ગોરૈયા ચિડિયા કહેવામાં આવે છે આ પક્ષી શહેરી વિસ્તારોમાં વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. આજના સમયમાં ચકલીવિશ્વમાં સૌથી અધિક પ્રમાણમાં જોવા મળતા પક્ષીઓમાંથી એક પક્ષી છે. લોકો જ્યાં પણ ઘર બનાવે છે, મોડી કે વહેલી ઘર ચકલીની જોડી ત્યાં રહેવા માટે પહોંચી જાય છે. ઓછી થતી સંખ્યા પાછલા કેટલાક વર્ષોમાં શહેરોમાં ચકલીઓની ઓછી થતી સંખ્યા પર ચિંતા પ્રગટ કરવાના પ્રયત્નો થઈ રહ્યા છે. આધુનિક સ્થાપત્ય ની બહુમજલી ઈમારતોમાં ચકલી ઓને રહેવા માટે પુરાણી ઢબના પરોની જેમ જગ્યા નથી મળી શકતી. સુપરમાર્કેટ સંસ્કૃતિના કારણે પુરાણી પસારીની દુકાનો ઘટી રહી છે. આ કારણે ચકલી ઓને દાણા નથી મળતા. આ ઉપરાંત મોબાઇલ ટાવરોમાંથી નિકળતા તરંગો પણ ચકલી ઓના સામાન્ય જીવન માટે હાનિકારક માનવામાં આવે છે. આ તરંગો ચકલીની દિશા શોધવાની પ્રણાલીને પ્રભાવિત કરી રહી છે અને એના પ્રજનન પર પણ વિપરીત અસર પડી રહી છે, જેના પરિણામ સ્વરૂપ ચકલીઓ ઝડપથી વિલુપ્ત થઈ રહી છે ચકલીને ખોરાક તરીકે ઘાસના બીજ ખુબ જ પસંદ પડે છે, જે શહેરની અપેક્ષામાં ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં આસાનીથી મળી જાય છે. વધારે તાપમાન પણ ચકલી સહન નથી કરી શકતી. પ્રદૂષણ અને વિકિરણના કારણે શહેરોનું તાપમાન વધી રહ્યું છે. કબૂતરને ધાર્મિક કારણો થી વધારે મહત્વ

સ્પેરોને ગુજરાતમાં ચકલી અને હિંદીમાં ગોરૈયા ચિડિયા કહેવામાં આવે છે. આ પક્ષી શહેરી વિસ્તારોમાં વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળે છે આજના સમયમાં ચકલી વિશ્વમાં સૌથી અધિક પ્રમાણમાં જોવા મળતા પક્ષી ઓમાં એક પક્ષી છે. લોકો જ્યાં પણ ઘર બનાવે છે, મોડી કે વહેલી ઘર ચકલીની જોડી ત્યાં રહેવા માટે પહોંચી જાય છે. નર ઘર ચકલી (પાસરડોમેસ્ટિક્સ) એક પક્ષી છે જે યુરોપ અને એશિયા ખંડમાં સામાન્ય રીતે દરેક જગ્યા પર જોવા મળે છે. આ ઉપરાંત જગતભરમાં જ્યાં જ્યાં મનુષ્ય ગયો, આ પક્ષીએ એનું અનુકરણ કર્યું અને અમેરિકાના મોટાભાગના સ્થાનો આફ્રિકાના કેટલાક સ્થાનો ન્યૂઝીલેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા તથા અન્ય નગરીય વસાહતોમાં પોતાના ઘર બનાવી રહેવાનું ચાલુ કર્યું. શહેરી વિસ્તારમાં ચકલીઓની છ પ્રકારની પ્રજાતિ ઓ જોવા મળી છે, જે અંગ્રેજી ભાષામાં હાઉસ સ્પેરો, સ્પેનિશ સ્પેરો, સિડ સ્પેરો, રસેટ સ્પેરો, ડેડ સી સ્પેરો અને ટ્રી સ્પેરો તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવેલી છે. આમાંથી હાઉસસ્પેરોને ગુજરાત માં ચકલી અને હિંદીમાં ગોરૈયા ચિડિયા કહેવામાં આવે છે આ પક્ષી શહેરી વિસ્તારોમાં વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. આજના સમયમાં ચકલીવિશ્વમાં સૌથી અધિક પ્રમાણમાં જોવા મળતા પક્ષીઓમાંથી એક પક્ષી છે. લોકો જ્યાં પણ ઘર બનાવે છે, મોડી કે વહેલી ઘર ચકલીની જોડી ત્યાં રહેવા માટે પહોંચી જાય છે. ઓછી થતી સંખ્યા પાછલા કેટલાક વર્ષોમાં શહેરોમાં ચકલીઓની ઓછી થતી સંખ્યા પર ચિંતા પ્રગટ કરવાના પ્રયત્નો થઈ રહ્યા છે. આધુનિક સ્થાપત્ય ની બહુમજલી ઈમારતોમાં ચકલી ઓને રહેવા માટે પુરાણી ઢબના પરોની જેમ જગ્યા નથી મળી શકતી. સુપરમાર્કેટ સંસ્કૃતિના કારણે પુરાણી પસારીની દુકાનો ઘટી રહી છે. આ કારણે ચકલી ઓને દાણા નથી મળતા. આ ઉપરાંત મોબાઇલ ટાવરોમાંથી નિકળતા તરંગો પણ ચકલી ઓના સામાન્ય જીવન માટે હાનિકારક માનવામાં આવે છે. આ તરંગો ચકલીની દિશા શોધવાની પ્રણાલીને પ્રભાવિત કરી રહી છે અને એના પ્રજનન પર પણ વિપરીત અસર પડી રહી છે, જેના પરિણામ સ્વરૂપ ચકલીઓ ઝડપથી વિલુપ્ત થઈ રહી છે ચકલીને ખોરાક તરીકે ઘાસના બીજ ખુબ જ પસંદ પડે છે, જે શહેરની અપેક્ષામાં ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં આસાનીથી મળી જાય છે. વધારે તાપમાન પણ ચકલી સહન નથી કરી શકતી. પ્રદૂષણ અને વિકિરણના કારણે શહેરોનું તાપમાન વધી રહ્યું છે. કબૂતરને ધાર્મિક કારણો થી વધારે મહત્વ

આપવામાં આવે છે. ચણ નાખવા ની જગ્યા પર પણ કબૂતર વધારે હોય છે. પણ ચકલીઓ માટે આ પ્રકારની કોઈ વ્યવસ્થા નથી હોતી ખોરાક અને માળાની તલાશમાં ચકલીઓ શહેરથી દૂરના વિસ્તારોમાં જતી રહે છે અને પોતાના નવા આશરા નું સ્થાન શોધી લે છે. છેલ્લે એ જ તારો વૈભવ રંગમોલ સોનુંને ચાકર પાડું, મારે ફળીયે ચકલી બેસે તે મારું રજવાડું, નાનકડી ચકલી પરિવારને ઘરમાં સદા માનપાન આપજો છે કે. છેલ્લે આજે નાનકડી ચકલીની એક શિખમણ રૂપ વાત આપણે પોતાના પર વિશ્વાસ રાખવો જોઈએ કે આપણે કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં જીતી શકીએ છીએ એક દિવસ, એક ચકલી આકાશમાં ઉડી રહી હતી. રસ્તામાં તે ગરુડને મળે છે. ગરુડ તે ચકલી ને ખાવા દોડે છે. ચકલી તેને પોતાના જીવન માટે ભીખ માંગે છે. પણ ગરુડ તેના પર દયા કરવા તૈયાર નથી. પછી ચકલી તેને કહે છે કે મારે નાના બાળકો છે અને તેમને ઉછેરવા માટે મારા માટે જીવંત રહેવું મહત્વપૂર્ણ છે. પછી ગરુડ ચકલી સમક્ષ એક શરત મૂકે છે કે મારી સાથે દોડે અને જો તું મને હરાવીશ તો હું તારો જીવ બચાવીશ અને તને અહીંથી જવા દઈશ. ગરુડ જાણતો હતો કે ચકલી માટે દોડમાં તેને હરાવવું અશક્ય છે. એટલા માટે તે પોતાની સામેઆવી મુશ્કેલ શરત મૂકે છે. ચકલી પાસે આ રેસ માટે હા કહેવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ નથી. પણ ચકલી જાણતી હતી કે દોડમાં ગરુડને હરાવવું અશક્ય છે, છતાં તેણે દોડ માટે હા પાડી. પણ તે ગરુડને કહે છે કે જ્યાં સુધી રેસ પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી તે તેને મારી નાખશે નહી. ગરુડ આ સાથે સંમત થાય છે. દોડ શરૂ થાય છે, ચકલી ઝડપથી જઈને ગરુડના માથા પર બેસે છે, અને ગરુડ દોડના છેલ્લા સ્થાને પહોંચે છે કે તરત જ ચકલી ઝડપથી રેખા પાર કરીને જીતી જાય છે. ગરુડ તેની હોશિયારી થી ખુશ થાય છે અને તેને જીવતી છોડી દે છે. ચકલી તરત જ ત્યાંથી ઉડી જાય છે અને પોતાના રસ્તે આગળ વધે છે. વાયક ચાહક મિત્રો, સૌને જય માતાજી સુપ્રભાત, ચૈત્રી નવરાત્રિની ચકલી જા નહી સમગ્ર જીવ સૃષ્ટિ માટે ★ જીઓ અને જીવવા દો ★ ની ભાવના રાખીએ ઈરાન ઈઝરાઈલ અમેરિકા વચ્ચે જે યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે તે વિશ્વ માટે ખતરારૂપ છે, માનવજન હાની સાથે અનેક પ્રકારની આડઅસરો જોવા મળશે ત્યારે મા શકિત ભવાનીને પ્રાર્થના કરીએ કે આ માનસિકતા વાળાને સહૃદિ આપે. અસ્તુ. ★ યશપાલસિંહ ટી વાઘેલા દરબારગઢ શ્રી ઓગડ વિદ્યા મંદિર, થરા